

Lp Kliimaministeerium
info@kliimaministeerium.ee

Lp Riigimetsa Majandamise Keskus
info@rmk.ee

Meie: 08.02.2024 WD nr 1.1-7/215

Teavituskiri kivikalme „Kirikumägi“ (arheoloogiamälestis reg-nr 9646) asukoha ja kaitsevööndi kohta

Järva maakonnas Järva vallas Jõekülas Rava metskond 180 kinnistul (katastriüksuse nr 31403:002:0118) asub muinsuskaitse all olev kivikalme „Kirikumägi“ (reg-nr 9646) (<https://register.muinas.ee/admin.php?menuID=monument&action=view&id=9646>).

Muinsuskaitseamet on korregeerinud kivikalme ruumikuju, asukoha ja kaitsevööndi kuvamist Maa-ameti geoportaali kultuurimälestiste kaardikihil vastavalt 1993. aastal koostatud passi, 2018. aastal teostatud paikvaatluse ning Maa-ameti geoportaali reljeefkaartide põhjal. Palume Teil tutvuda kivikalme õige asukoha ja kaitsevööndi ulatusega (lisa 1).

Eesti Vabariigi taastamise järel tunnistati kivikalme „Kirikumägi“ kultuuriministri 01.09.1997 määruse nr 59 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ (RTL 1997, 169-171, 954) (<https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=25408>) punktiga 691 arheoloogiamälestiseks ning kanti kultuurimälestiste registrisse registrinumbriga 9646. 1997. aastal kehtinud muinsuskaitseaduse (MuKS)¹ kohaselt oli mälestise kaitsevööndiks automaatselt 50 meetri laiune maa-ala mälestise väliskontuurist või piirist arvates, *kui mälestiseks tunnistamise õigusaktis ei olnud kaitsevööndit kehtestatud*. Seega tekkis kaitsevöönd seaduse ja mälestiseks tunnistamise õigusakti koostoimes. Käesolevaga kuvatakse kultuurimälestiste geoportaalis kivikalme ümber kehtiv kaitsevöönd selle õiguslikel alustel.

Mälestise alal tuleb lähtuda ettevaatuspõhimõttest, mille kohaselt peavad alal toimuvad tegevused vähendama mälestise hävimise ohtu ja toetama väärtuste säilimist (muinsuskaitseadus, edaspidi MuKS § 3). Seejuures tuleb hoiduda tegevustest, mis võivad mälestist ohustada, rikkuda või selle hävitada (MuKS § 33 lg 1). Mälestist võib küll kasutada nüüdisaja vajadustest lähtuvalt, kuid mitte viisil, mis võib ohustada selle säilimist (MuKS § 33 lg 2). Mälestise omanikul on kohustus mälestise kahjustumisest viivitamatult Muinsuskaitseametit teavitada. Juhul, kui mälestise valdus antakse üüri, rendi vms. suhte alusel üle teisele isikule, tuleb teda mälestisest teavitada (MuKS § 36).

Nii mälestise alal kui ka kaitsevööndis kehtivad muinsuskaitseadusest tulenevad nõuded, mistõttu on vaja kõik pinnase- ja kaevetööd (sh ehitamine, kõrghaljastuse rajamine, raie-, kaeve- ja muud pinnase teisaldamise või juurdeveoga seotud tööd ning maapinna ettevalmistamine metsaseaduse tähenduses) kooskõlastada Muinsuskaitseametiga, kellel on õigus kaaluda tegevuse lubatavust mälestise säilimise huvides ning vajadusel määrata arheoloogiline uuring. Tööde puhul mälestise alal tuleb enne tööde tegemist Muinsuskaitseametist taotleda tööde tegemise luba (MuKS § 52 lg 3;

¹ Mälestiseks tunnistamise ajal kehtinud Muinsuskaitseaduse § 25: Kinnismälestise kaitseks kehtestatakse kaitsevöönd, millele laienevad kaitsekohustuse teatistes esitatud kitsendused. Kui mälestiseks tunnistamise aktis ei ole märgitud teisiti, on kaitsevööndiks 50 m laiune maa-ala mälestise väliskontuurist või piirist arvates.

<https://register.muinas.ee/public.php?menuID=workpermit>). Loataotlus tuleb esitada ka siis, kui tööd toimuvad samaaegselt nii mälestisel kui kaitsevööndis. Kui planeeritud tööd jäävad ainult mälestise kaitsevööndisse, on kohustuslik esitada Muinsuskaitseametile sellekohane teatis (MuKS § 59 lg 3; <https://register.muinas.ee/public.php?menuID=worknotice>).

Pinnase- ja kaevetöödel tuleb arvestada arheoloogiliste leidude ja arheoloogilise kultuurikihi ilmsikstuleku võimalusega ka väljaspool mälestise ja selle kaitsevööndi ala. Muinsuskaitseadusest tulenevalt (§ 31 lg 1, § 60) peab leidja sellisel juhul tööd katkestama, jätma leiu leiukohta ning teatama sellest Muinsuskaitseametile.

Lisaküsimuste puhul palun pöörduda Järvamaa nõuniku Madis Mikkori poole (madis.mikkor@muinsuskaitseamet.ee, tel 53401647) või Muinsuskaitseameti üldaadressil (info@muinsuskaitseamet.ee).

Lugupidamisega,

(allkirjastatud digitaalselt)

Eero Heinloo

kaitsekorralduse spetsialist

telefon 51964752

eero.heinloo@muinsuskaitseamet.ee

Lisad

Lisa 1. Kivikalme „Kirikumägi“ reg-nr 9646 asukoht ja kaitsevöönd Maa-ameti kultuurimälestiste kaardikihil seisuga 08.02.2024.

Lisad

Lisa 1. Kivikalme „Kirikumägi“ reg-nr 9646 asukoht ja kaitsevöönd Maa-ameti kultuurimälestiste kaardikihil seisuga 08.02.2024. (Alus: Maa-ameti geopraali kultuurimälestiste kaardikiht)